

Postavte si laserový zaměřovač

Matyáš Bartaloš¹, Jiří Bierski², Jan Mašek³, Sebastián Olšovský⁴

¹**Křesťanské gymnázium**, matyas.bartalos@gmail.com

²**Biskupské gymnázium v Ostravě**, jirkabierski@gmail.com

³**Gymnázium Jateční**, masek.j@gymjat.cz

⁴**Gymnázium Terézie Vanovskej**, uhatade@gmail.com

18.-23. 6. 2023

Týden vědy na Jaderce 2023
České vysoké učení technické v Praze
Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská
Katedra fyzikální elektroniky

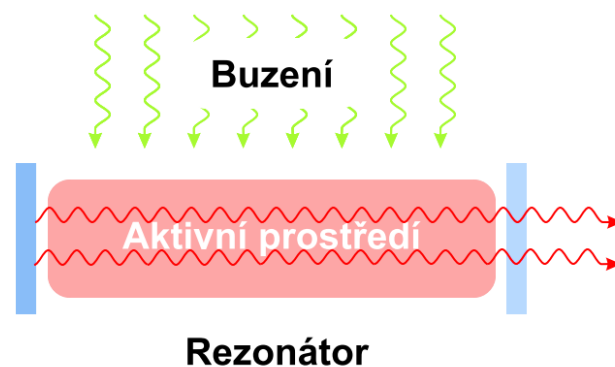
22.06.2023

Obsah

- **Úvod** – co je to LASER?
- Historické mezníky vývoje Er:sklo laserů a jeho aplikace
- **Experimentální část**
  - schéma
  - výkonová charakteristika, účinnost
  - časová charakteristika
  - generované spektrum
  - prostorová struktura laserového svazku
  - experiment s absorpcí záření o vlnové délce 1530 nm ve vodě:
demonstrace oku bezpečné vlnové délky
- **Závěr**

Co je to LASER?

- **L**ight **A**mplification by **S**timulated **E**mission of **R**adiation = zesilování světla stimulovanou emisí záření
- unikátní vlastnosti záření:
  - **koherentní**
  - **monochromatické**
  - **nízká divergence**
  - **vysoká hustota výkonu záření**
- tři základní prvky:
  - **aktivní prostředí, buzení + chlazení a optický rezonátor**

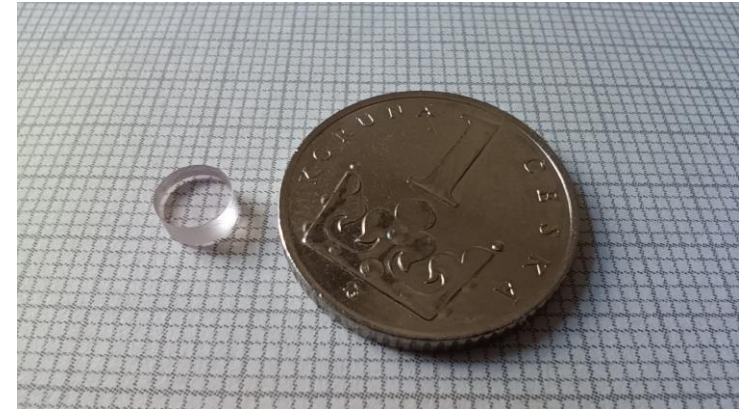

Historické mezníky vývoje a aplikace

- 1960 – první laser (T. H. Maiman)
- 1963 – první laser v ČSR (K. Pátek, FÚ ČSAV)
- 1965 – první Er:sklo laser (E. Snitzer, R. Woodcock)
- 80. léta – začala se prodávat první laserová ukazovátka

- **Využití Er:sklo laserů:**

- měření vzdálenosti
- medicína
- armáda (zaměřovače)
- telekomunikace v optických vláknech

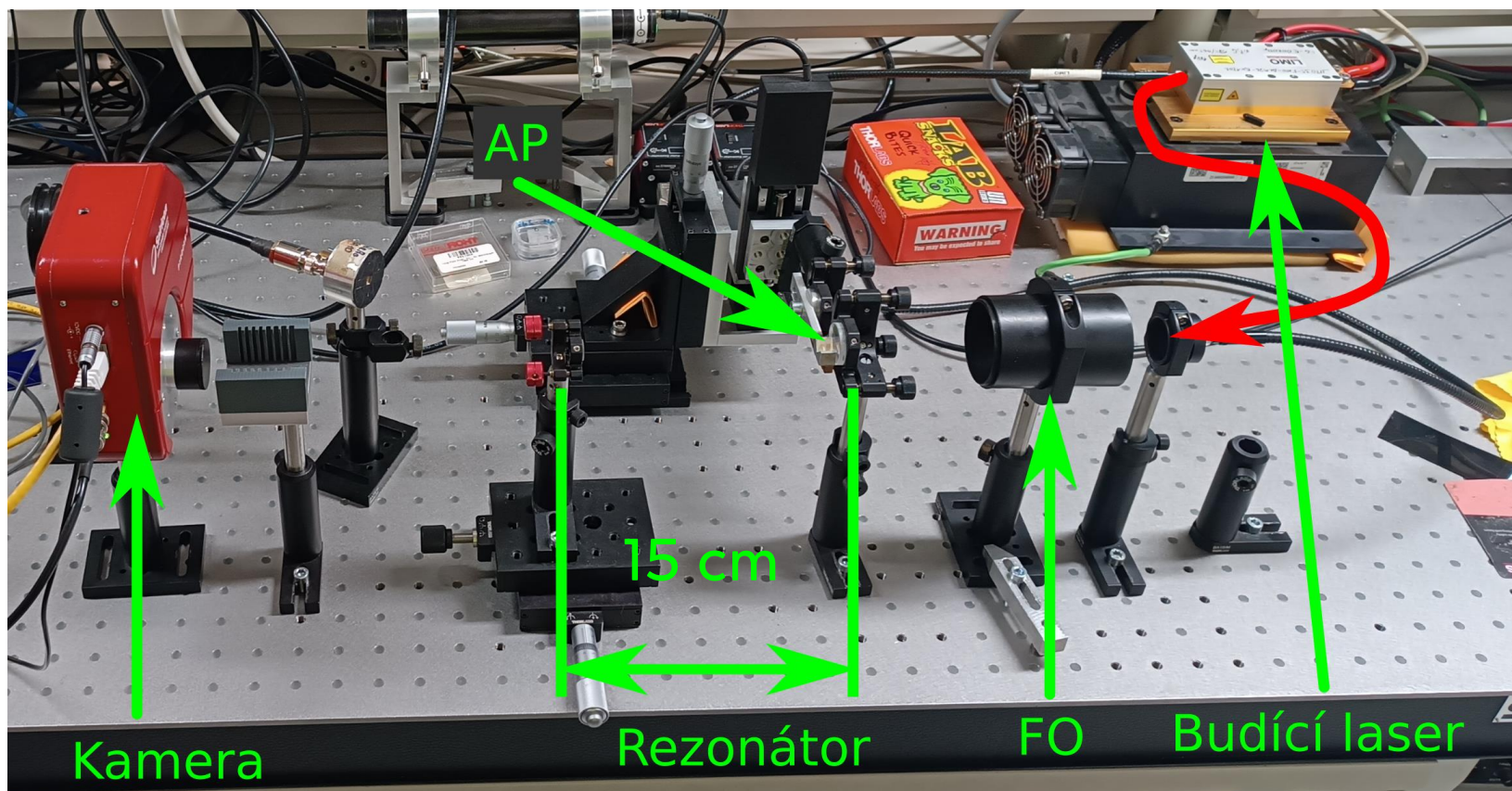

Experimentální výsledky

22.06.2023

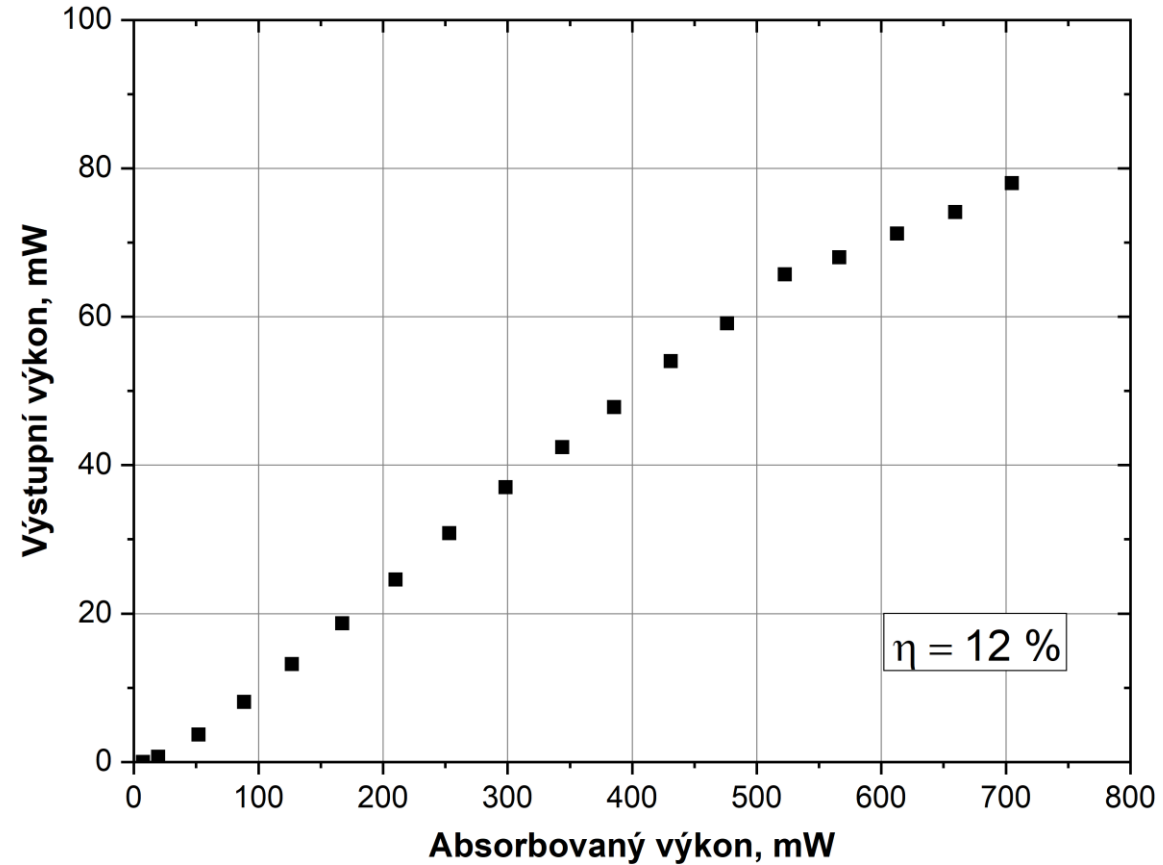
Schéma experimentálního uspořádání

Optický rezonátor: $l = 15$ cm, rovinné čerpací zrcadlo propustné pro čerpací záření LD + totálně odrazné pro generované záření Er:sklo laseru; duté výstupní zrcadlo s poloměrem křivosti $r = -150$ mm, transmise (propustnost) $T = 3$ %.

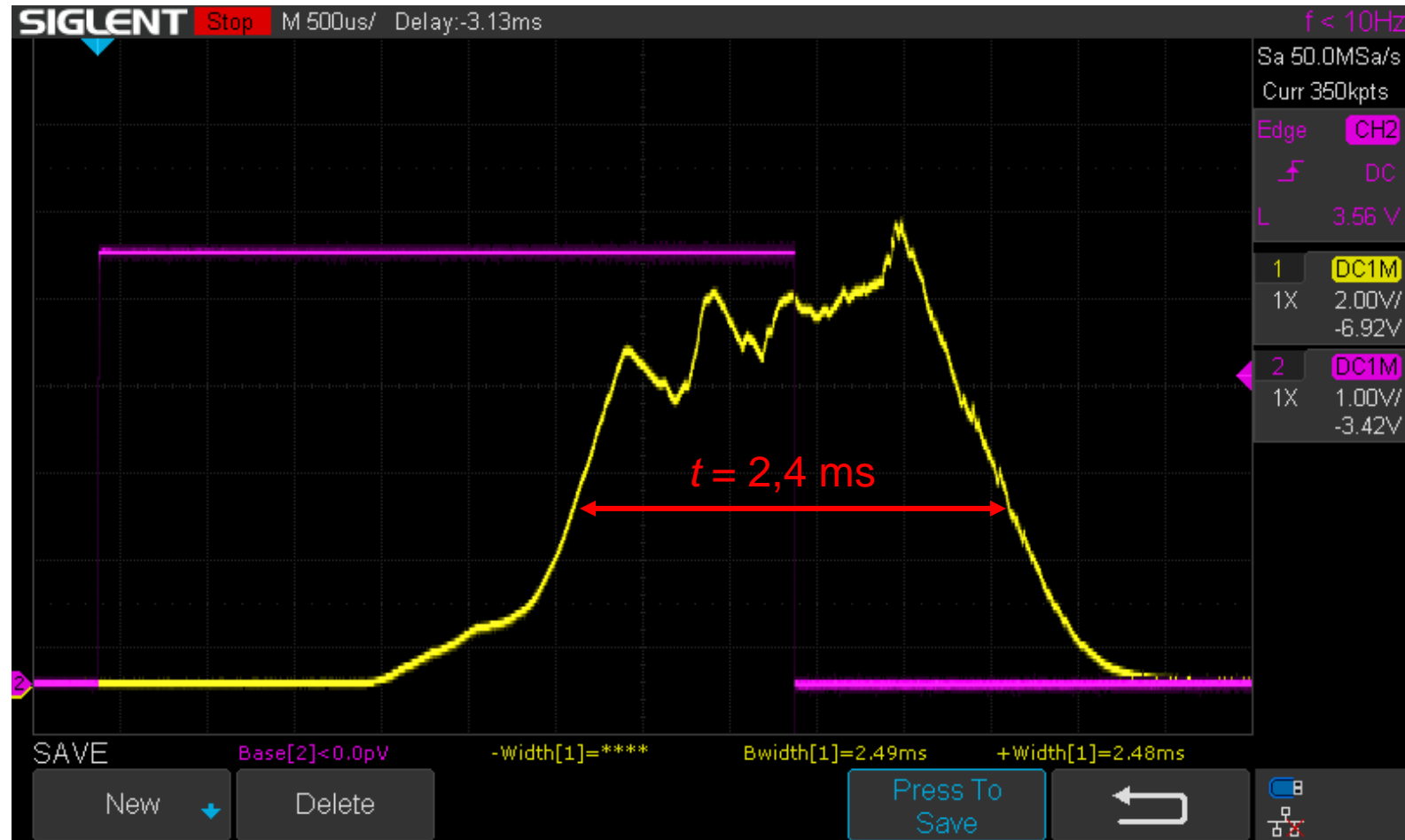
AP: aktivní prostředí, FO: fokusační optika, červeně – optické vlákno z laserové diody

Výkonová charakteristika Er:sklo laseru

Max. dosažený výstupní výkon 78 mW při absorbovaném výkonu 710 mW.
Opakovací frekvence 10 Hz, účinnost laseru: $\eta = 12\%$

Časový průběh budícího a generovaného záření Er:sklo laseru

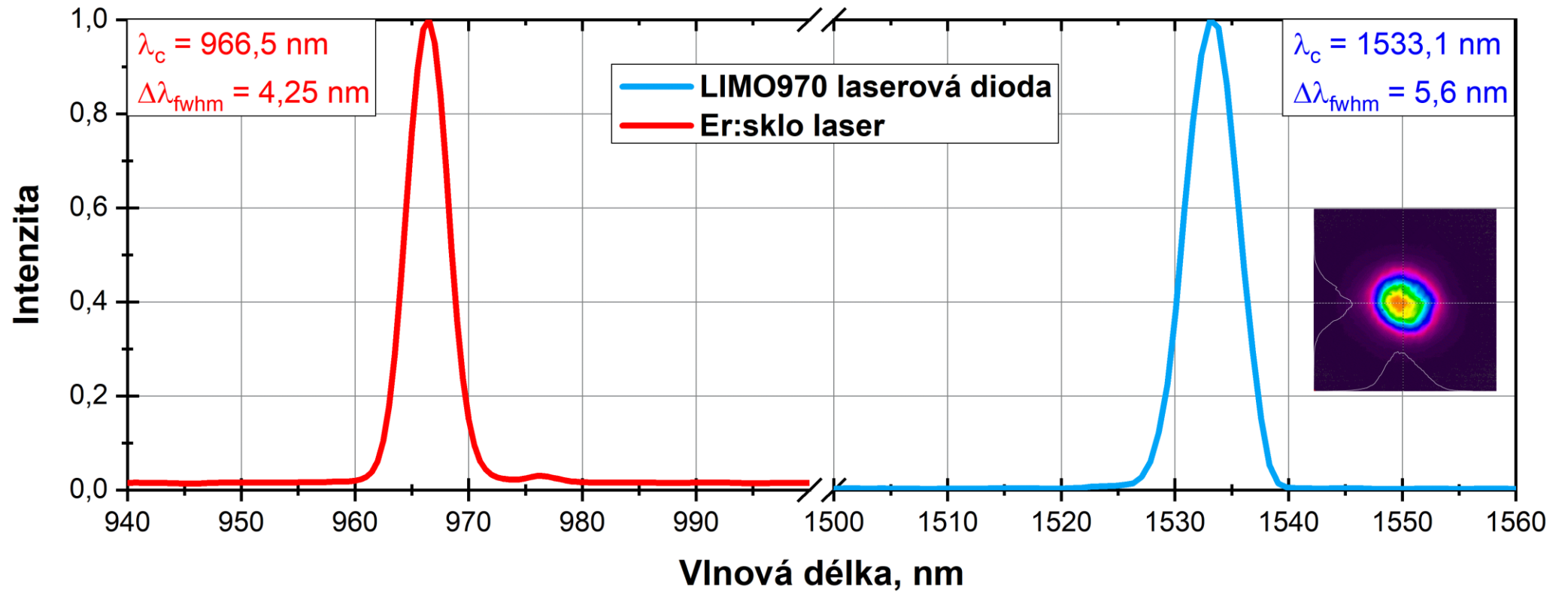

Kanál 1 – časový průběh proudu budící laserovou diodou

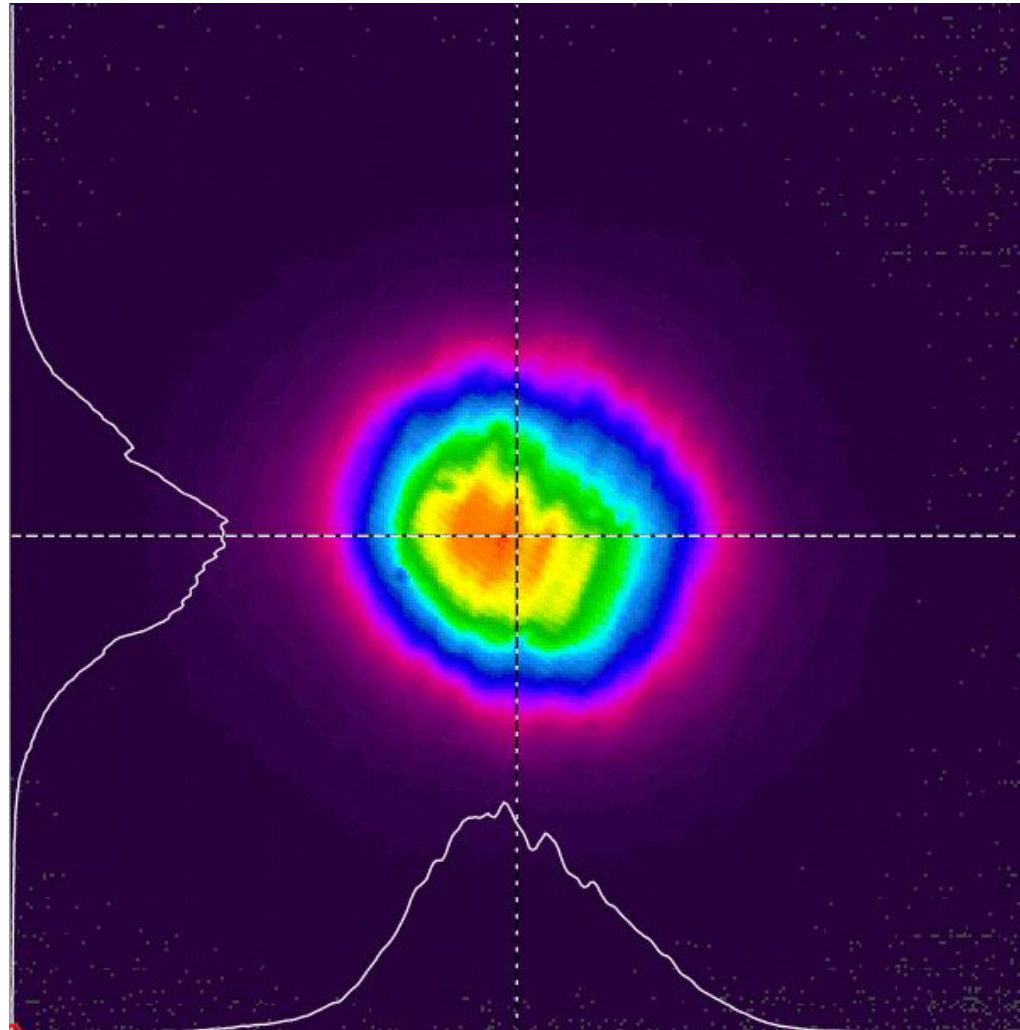
Kanál 2 – časový průběh generovaného záření Er:sklo laseru

Spektrum generovaného laserového záření

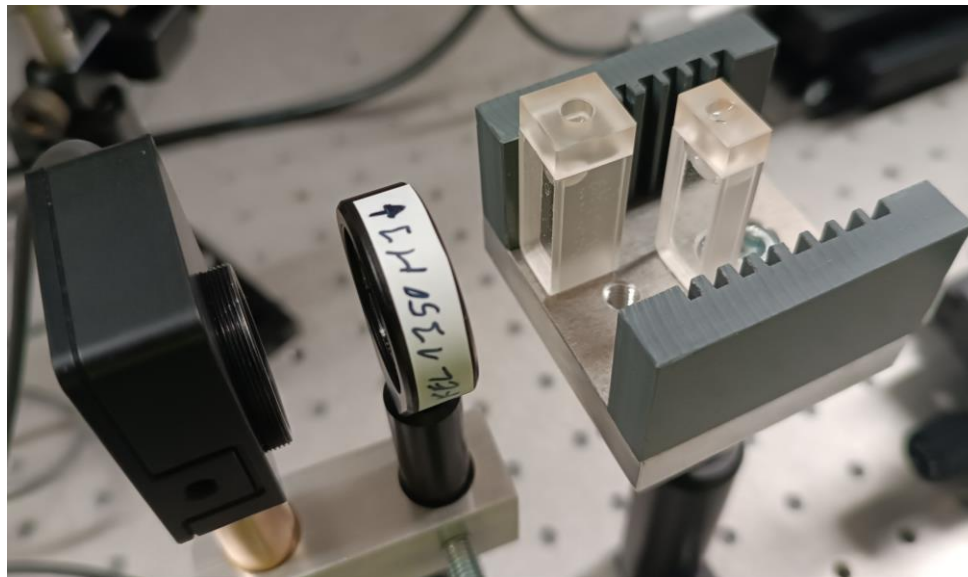
Prostorová struktura svazku generovaného laserového záření

opakovací frekvence: $f = 10$ Hz

Absorpce záření o vlnové délce 1530 nm ve vodě

- lidské oko je z 98 % tvořené vodou, průměr ~2,4 cm → experiment:
    - jaká část výkonu záření ($\lambda = 1530$ nm) se pohltí při průchodu vodou?
    - 0,5 cm kyveta s vodou
  - výkon laseru před kyvetou: $P = 27$ mW
  - výkon laseru za kyvetou: $P = 0,4$ mW
- pohlceno téměř 99 % výkonu → oku „bezpečné“ záření

Závěr

- $\lambda = 1533 \text{ nm}$
- $P_{\text{max}} = 78 \text{ mW}$
- $\eta = 12 \%$
- $t_p = 2,4 \text{ ms}$
- $f = 10 \text{ Hz}$

Postavte si laserový zaměřovač

Matyáš Bartaloš¹, Jiří Bierski², Jan Mašek³, Sebastián Olšovský⁴

¹**Křesťanské gymnázium**, matyas.bartalos@gmail.com

²**Biskupské gymnázium v Ostravě**, jirkabierski@gmail.com

³**Gymnázium Jateční**, masek.j@gymjat.cz

⁴**Gymnázium Terézie Vanovskej**, uhatade@gmail.com

18.-23. 6. 2023

Týden vědy na Jaderce 2023
České vysoké učení technické v Praze
Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská
Katedra fyzikální elektroniky

22.06.2023